

עלון שבועי

מתורגמו של אחד מגדולי חכמי מרוקו בדור האחרון
האדמו"ר הגאון עוהר"ר שלום אביחצירא זצוק"ל
 בנו של רבי אהרן, ונכד רבי יעקב זצוק"ל
 פקולום-בשאר אלג'יריה ובסוף ימיו בפטרסוי-צרפת

Les oeuvres de **RABBI CHALOM ABEHSERA** זצוק"ל
 de Colomb-Béchar

תורה יפה ותמה וגם נעימה

פרשת
וירא
 ה'תשפ"א

עלון מס': 4

חידושי רבי שלום

- פרשת השבוע
- הפטרת השבוע
- נביאים ראשונים
- נביאים אחרונים
- כתובים ועגלות
- תהלים
- חידושים בהלכה
- חידושים בש"ס

לקבלת העלון בוואצאפ:
 שלחו את המילים "להצטרף לעלון"
 למספר +972-2-5372265

לקבלת העלון במייל:
 נא לשלוח את המילים
 "לקבל את העלון" במייל:
 sifria26@gmail.com

להקדשות, לעילוי
נשמת ותרומות
02-5372265

לקבלת הקובץ להדפסה נא
 לשלוח בקשה במייל / וואצאפ

את רבי דוד אביחצירא, והוציאו אותו להורג במיתה משונה,
 ה' יקום דמו.

אחרי המעשה המזעזע והנורא הזה, חלק מבני משפחת
 אביחצירא, בניו של רבי אהרן ובתוכם רבי שלום, עברו את
 הגבול בין מרוקו לאלג'יריה והתישבו בה. אלג'יריה נכבשה
 ע"י הצרפתים עוד משנת תק"צ (1830) והם שלטו בה ביד
 רמה, כך שהשקט והשלווה היו מנת חלקם של האלג'ירים,
 מה שגרם למשפחות רבות מתפילאלת לעקור ממקומם,
 ולעזוב את ארץ הולדתם, ולהתיישב בעיר קולום-בשאר
 שבאלג'יריה.

רבי שלום הגיע לשם בהיותו בן עשרים ושבע בלבד,
 וחרף גילו הצעיר הוא נטל על עצמו את עול הצבור, עמד
 בראשות הקהלה ודאג לכל צרכיה הרוחניים במשך ארבעים
 ושנים שנה. מלאכה זו לא היתה פשוטה וקלה כלל וכלל,
 עצם הדבר שהוא נאלץ לצאת מבין כותלי בית המדרש,
 ולטפל בקהלה שלמה שחיה בין גוים צרפתים ומושפעת
 מעקרונות התרבות הצרפתית, לעמוד על המשמר ולשמור
 על צאן מרעיתו, היה קשה עליו מאד, מה גם שלא נותר לו
 זמן לעסוק בכתיבת חידושי הרבים והדפסתם.

יד ימינו באותם הימים, היה אחיו הצעיר רבי יוסף זצ"ל,
 המכונה "בבא סו", שעזר לו לנהל את כל ענייני הקהלה.

רבי שלום לא רצה להתפרנס מן השררה, ולא הסכים
 ליטול שכר על ניהול חיי הקהילה, כמאמר חז"ל "מה אני
 בחנם אף אתם חנם", ולכן עם הגיעו לקולום-בשאר פתח
 חנות לממכר בדים, כדי להתפרנס ממנה, וכדי שלא להתבטל
 מלימודו הושיב שם אשה צעירה שתנהל את החנות. אותה
 אשה מספרת, שבכל יום כשהיה יוצא מבית הכנסת בבוקר
 לאחר תפילת שחרית, היה עובר דרך החנות ומתעניין על
 הנעשה, וכן בכל ערב היה עובר לקחת את הכסף שנכנס מן
 המכירות ואת רשימת הבדים שצריך להזמין, באופן שלא
 היה מפסיד מזמנו יותר מרבע שעה ביום, ולא זו בלבד אלא
 שהכל היה נעשה על רגל אחת, כשהוא עומד בפתח החנות,
 בלי להפסיד רגע אחד מיותר.

דבר נוסף היא מספרת, שהגוים ראו בו איש קדוש,
 והרבה מהם היו קונים ממנו בדים לצורך שמלות כלה,
 לסגולה שנישואי בניהם יעלו יפה.

המשך אי"ה בשבוע הבא.

מתולדותיו

המשך משבוע שעבר.

בהיותו בן עשרים ושבע, קרה אסון גדול בתאפילאלת,
 בן דודו של רבי שלום, הלא הוא הצדיק רבי דוד אביחצירא
 זצ"ל, אחיו הגדול של "בבא סאלי" המכונה "עטרת
 ראשינו", נרצח ע"י בני עולה במיתה משונה, הי"ד.

ומעשה שהיה כך היה, באותה תקופה מת מלך מרוקו,
 ובנו מולא' יוסף ירש את המלוכה, אך מאידך אחיו הרבים
 שלא ירשו את המלוכה, התקוממו כנגדו ופתחו במרד, מה
 שהפך את ארץ מרוקו לארץ מלאה שודדים, והדם נשפך בה
 כמים, כל הדרכים היו בחזקת סכנה כשאין יוצא ואין בא
 מפחד המורדים. ואז מלך מרוקו ביקש את עזרת הצרפתים,
 שיבואו להטיל סדר ומשטר במדינתו, ובשנת תרע"ב (1912)
 נחתם הסכם חסות בין שתי המדינות, שבו מדינת צרפת
 קיבלה תחת חסותה את כל מדינת מרוקו.

ומאז נכנסו הצרפתים למרוקו, והשליטו סדר בכל
 המדינה, והתחילו לפתח אותה עם תשתיות מתקדמות, בנו
 עיירות חדשות כמו קזבלנקה ועוד, הקימו מערכת חינוכית
 ובתי חולים כמו שהיה מקובל באירופה.

אכן, השבטים הברברים הפראים, שוכני ההרים שבדרום
 מרוקו, לא הסכימו לקבל את מרות הצרפתים ונלחמו בהם
 בכל יכולתם, אחד מראשי המורדים היה מלך תאפילאלת,
 שלחם בכל כוחו בצרפתים.

יום אחד, אותו רשע חשד ביהודים שהם משתפים
 פעולה עם האויב הצרפתי, ועל כן החליט להוציא להורג
 את כל היהודים שגרו תחת שלטונו, אולם כמה ערבים
 מנכבדי העדה באו אליו והתחננו שלא יהרוג את היהודים.
 הם הסבירו לו שאם הוא יהרוג את היהודים, הכלכלה שבכל
 האזור תקרוס, כי ליהודים יש קשרי מסחר עם כל חלקי
 מדינת מרוקו, והיו קונים סחורה מכאן ומוכרים לשם, וכן
 להיפך, ואם הוא יהרוג את היהודים, כל הערבים באזור
 ישארו עם היכול שלהם באין קונה.

אך המלך אמר להם, שהוא מפחד שהיהודים ישתפו
 פעולה עם הצרפתים, ואותם נכבדים אמרו למלך, שאם הוא
 רוצה להעניש את היהודים ולאיים עליהם, יש לו לקחת את
 הרב שלהם ולהרוג אותו, וזה יחשב בעיניהם כעונש חמור
 ביותר. וכך עשה, ביום שבת קודש בשנת תר"פ (1920) לקחו

מהרו והביאו את ברכת הצדיק
רבי שלום אביחצירא זצ"ל אל בתיכם,
להזמנות טל: 02-5372265
מייל: sifria26@gmail.com
www.wslibrary.net

מחיר מבצע
650 ₪

כ- 5500 עמודים של
חידושי תורה פאורים
בכל עקצועות התורה
שלא שזפתם עיין.

תורת האדמו"ר הגאון עוהר"ר שלום אביחצירא זצוק"ל זיע"א

פרשת וירא

וַיְרֵא אֱלֹהֵי ה' בְּאֵלֵי מֶמְרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל בְּחַם הַיּוֹם: [יח, א].

כתב רבינו בעל הטורים ז"ל סמוך נמולו אצל וירא, מלמד שנראה לו בשביל המילה, ע"כ. ואומר אני ע"פ אומרם ז"ל ברכה שיר השירים (פר' ד) על פסוק (שיר השירים ב, יז) עד שיפוח היום, ר' אבהו ור' לוי, חד אמר בשעה שמל אברהם אבינו את עצמו ובניו בני ביתו עשה ערלותיהן גבעה וזרחה עליהן החמה והתליעו, ועלה ריחן לפני הקב"ה כריח קטורת הסמים וכריח קומץ הלבונה שעל גבי האישים. ואמר הקב"ה לכשיבואו בניו של זה לידי עבירות ומעשים רעים, אני נזכר להם זה הריח ואתמלא רחמים עליהם והופך להם מדת הדין למדת הרחמים. מה טעם אלך לי אל הר המור, ע"כ.

ואיתא בבראשית רבה בפרשה זו ע"פ כחום היום, לכשיבוא אותו היום שכתוב בו (מלאכי ג, יט) כי הנה היום בא בוער כתנור, ע"כ. וכתב רש"י כי הנה היום בא, יום זה לשון שמש הוא שכך אמרו חז"ל אין גיהנם לעתיד לבוא אלא הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה ורשעים נידונים בה וכו', ע"כ. וידוע דשם הוי"ה ב"ה רחמים.

והשתא אתי שפיר סמיכות הנ"ל והכי קאמר (בראשית יז, כו) בעצם היום הזה נימול אברהם וישמעאל בנו וכל אנשי ביתו לילד בית ומקנת כסף מאת בן נכר נמולו אתו, עד שעשה מערלותיהן גבעת הערלות וזרחה עליהן חמה והתליעו ועלה ריחן לפני הקב"ה כריח קטורת הסמים וכו', כנ"ל. וע"י זה וירא אליו ה' וכו', במדת הרחמים כנ"ל. והוא יושב פתח האהל כחום היום שהוציא חמה מנרתיקה ואמר לו אפילו בעת שיבואו בניך לידי עבירות עד שיהיו ראויים לידון בדינה של גיהנם שהוא כחום היום אני מתמלא רחמים עליהם וכו', כדאמרינן אמר הקב"ה לכשיבואו בניו של זה לידי עבירות ומעשים רעים, אני נזכר להם זה הריח ואתמלא רחמים עליהם והופך להם מדת הדין למדת הרחמים כנ"ל, ודו"ק. מתוך ספר כלי כסף.

הפטרות וירא

וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר אֱלִישֶׁע אֶל שׁוֹנֵם וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה וַתַּחֲזֹק בּוֹ לֵאמֹר לָחֶם וַיְהִי מְדֵי עֲבָרֵי יִסָּר שָׁמָּה לְאָכֹל לָחֶם: וַתֹּאמֶר אֶל אִישָׁה הִנֵּה נָא יִדְעָתִי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עִבֵר עֲלֵינוּ תְּמִיד: נַעֲשֶׂה נָא עֲלִית קִיר קֶטְנָה. [מלכים ב', ד, ח-י].

צריך לדעת אומרו ושם אשה גדולה וכו', מה היא גדולתה. ויונתן בן עוזיאל תרגם דחלית חטאין וכו'. ועוד אומרו הנה נא ידעתי כי איש אלהים וכו', מנא ידעה. עיין בברכות (דף י:).

ויובן הענין ע"פ מה שכתוב לעיל (מלכים ב', ד, א) ואשה אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל אלישע לאמר עבדך אישי מת ואתה ידעת כי עבדך היה ירא את ה' והנושה בא לקחת את שני ילדי לו לעבדים. ותרגם יונתן בן עוזיאל ואתתא חדא וכו', עבדך עובדיה בעלי מת ואת ידעת ארי עבדך הוה דחיל מן קדם ה' כד קטילת איזבל ית נבייא דה' דבר מניהון מאה גבריין ואתמרינון חמשין חמשין גברא במערתא והוה יזיף ומוכיל להון

בגין דלא לאוכלה יתהון מנכסוהי דאחאב וכו', עיין ברש"י ומפרשים ז"ל.

ויש לדקדק מה ענין אומרו כי עבדך היה ירא את ה', עם אומרו והנושה בא וכו'. אלא יש לומר כי היא הנותנת, דהיינו כיון שהיה ירא את ה', יראה זו הביאתו להלוות ממון ברבית כדי לזון ולכלכל ולגמול חסד עם מאה נביאים. וכן כתוב בספר תהלים מזמור קכ"ח, אשרי כל ירא ה' ההולך בדרכיו, ואחת מדרכיו של הקב"ה היא גמילות חסדים, כמ"ש רש"י בחומש על פסוק (דברים יא, כב) ללכת בכל דרכיו, הוא רחום ואתה תהא רחום, הוא גומל חסדים ואתה תהא גומל חסדים, ע"כ. הא למדת דיראת ה' מביאה לידי גמילת חסדים כגון הכנסת אורחים וכיוצא. ואיתא בירושלמי דשבת (פרק א' הלכה ג'), יראת חטא מביאה לידי רוח הקודש דכתיב (משלי ב, ה) אז תבין יראת ה' ודעת אלהים תמצא, ע"כ. וכתב קרבן העדה, אז תבין יראת ה' אם תבין יראת ה' תזכה למצוא דעת אלהים והיינו מדריגת רוח הקודש וכו', ע"כ. וכתב רש"י על פסוק (ויקרא יט, ב) קדושים תהיו, הווי פרושים מן העריות ומן העבירה וכו', ע"כ. למדנו מכאן דלשון קדושה הוא ענין הפרשה.

זהו שאמר ויהי היום ויעבור אלישע אל שונם ושם אשה גדולה, כתרגומו אתתא דחלת חטאין. וע"י שהיתה השונמית אשה יראת ה', לכן ותחזק בו לאכל לחם וכו', משום דיראת ה' מביאה לידי גמילות חסדים להכניס אורחים וכיוצא, כמ"ש אשרי כל ירא ה' ההולך בדרכיו. ודרכיו יתברך היינו רחום וגומל חסדים, וכמ"ש נמי בעובדיה הנביא היה ירא את ה'. ויראה זו הביאתו להלוות מעות ברבית כדי לזון לגמול חסד עם מאה נביאים, דע"י זה והנושה בא לקחת וכו', כנ"ל. ועוד ע"י שהיתה השונמית אשה יראת ה', לכן ותאמר אל אשה הנה נא ידעתי וכו', כלומר הנה נא ידעתי ברוח הקודש כדאמרינן יראת ה' מביאה לידי רוח הקודש דכתיב אז תבין יראת ה' ודעת אלהים תמצא כנ"ל. זהו הנה נא ידעתי תמיד. הקודש שהוא דעת אלהים, כי איש אלהים קדוש הוא עובר עלינו תמיד. וכיון דאיש אלהים קדוש הוא, ועובר עלינו תמיד, לכן ראוי והגון להיות מופרש משיבת בני אדם הדייטים להתבודד לבדו בעבודת ויראת ה' במקום מיוחד לו לבדו כענין קדושים תהיו, פרושים תהיו וכו', כנ"ל. לכן נעשה נא עליית קיר קטנה וכו', והיה בבואו אלינו יסור שמה להתבודד שם לבדו ולהתייחד בעבודת ויראת ה'. כי כן מדת ומנהג אנשי קודש להיות פרושים ומתבודדים לבדם בעבודת ה' כדאמרן, ודו"ק. מתוך ספר כלי כסף.

זהב תהלים

רבות רעות צדיק ומפלם יצילנו ה'. שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. תמותת רשע רעה ושנאי צדיק יאשמו. [לד, כ-כב].

יש לדקדק אומרו שומר כל עצמותיו וכו', דלכאורה נראה שהוא מיותר שהרי כבר אמר רבות רעות צדיק ומכולם יצילנו ה', ומה היה צריך לפרט ולומר שומר כל עצמותיו וכו'.

אך יבואר על פי מאי דאיתא בסנהדרין (דף לט.), א"ל קיסר לר' נתנחום, תא ליהווי כולן לעמא חד, אמר לחיי אנן דמהלינן לא מצנין מיהווי כוונתיכו אתון מהליתו והווי כוונתן, א"ל מימר שפיר קאמרת מיהו כל דזכי למלא לשדיוה לביכר שדיוה לביכר ולא אכלוה, א"ל ההוא

סדר לימוד לעילוי נשמת הנפטר
 חוברת מיוחדת לפי שם לחלוקה
 לכל המשתתפים בלימוד
 לשימוש נוח בכל אזכרה שנתית
הזמנות: 02-5372265

A la mémoire de לעילוי נשמת
 notre cher beau-frère et oncle, homme de bien
עמנואל אללוף ז"ל
Emmanuel Elalouf ז"ל
 fils de Amram et Lucienne Cécile ז"ל
בר עמרם ולוסיאן ססיל ז"ל
 נלב"ע כ"ז בתשרי ה'תשפ"א 5781 Tichri 27 décédé

לעילוי נשמת
ניסים יעקב בן מסעודה ז"ל
נחמיאס
Nissim Nahmias
 נלב"ע י"ט בחשוון תש"ס
ת.נ.צ.ב.ה.

תורת האדפו"ר הגאון עוהר"ר שלום אביחצירא זצוק"ל זיע"א

ותנן בפרקי אבות (פרק ב') מרבה נכסים מרבה דאגה וכו', וכתב הר"ע מברטנורא ז"ל, מרבה דאגה, שמא יגזלוהו מבית המלך, או שמא יבואו עליו לסטים ויהרגוהו, ע"כ.

ואיתא בכתרא (דף טו.) אמר להו רבא לבני מחוזא במטותא מינייכו עושו בהדי הדדי, כי היכי דליהוי לכו שלמא במלכותא, ואמר ר' אלעזר, בזמן שבית המקדש היה קיים, אדם שוקל שקלו ומתכפר לו, עכשיו שאין בית המקדש קיים, אם עושין צדקה מוטב, ואם לאו באין עכו"ם ונוטלין בזרוע, ע"כ.

ואיתא בתענית (דף כה.) גמירי, מן שמיא מיהב יהבי, מישקל לא שקלי, ע"כ. וכתב רש"י, מישקל לא שקלי, בתר דיהבי, ע"כ.

זהו שאמר שלמה המלך ע"ה ברכת ה' היא תעשיר, כלומר ברכת ה', שמברך את האדם בשביל נתינת המעשר, כמ"ש הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די וכו', כנ"ל. זהו ברכת ה'. היא תעשיר להנותן מעשר, כמ"ש עשר תעשר, עשר בשביל שתתעשר כנ"ל. ואם תאמר והלא יש לחוש לענין מאי דאמור רבנן מרבה נכסים מרבה דאגה, שמא יגזלוהו מבית המלך, או שמא יבואו עליו לסטים ויהרגוהו כנ"ל. לזה אמר ולא יוסיף עצב עמה, לא מצד בית המלך שלא יגזלוהו, כדאמרינן עושו בהדי הדדי כי היכי דליהוי לכו שלמא במלכותא דארעא, ומצד מלכותא דשמיא דלא שקלי בתר דיהבי, כדאמרינן גמירי מן שמיא מיהב יהבי, משקל לא שקלי, בתר דיהבי. ולא מצד הלסטים שלא יהרגוהו, כמ"ש (משלי י, ב) וצדקה תציל ממות. זהו ולא יוסיף עצב עמה, לא מצד מלכותא דרקייעא, ולא מצד מלכותא דארעא, ולא מצד הלסטים שלא יהרגוהו, כמ"ש וצדקה תציל ממות כדאמרן ודו"ק.

מתוך ספר זהב שבא.

דבר נביאים

ה' מְמִית וּמְחִיָּה מוֹרִיד שְׂאוֹל וְיַעֲלֵ. [שמזאל ב, ו].

יש לדקדק אומרו ה' ממת ומחיה, היינו נמי מוריד שאול ויעל, ולמה כפל הענין במלות שונות, כמ"ש רלב"ג עי"ש.

ולענ"ד יבואר הענין ע"פ אומרם ז"ל במדרש תהלים (מזמור ק"ד) על פסוק מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית זה הים גדול ורחב ידים וכו', כשהיה רבי עקיבא מגיע למקרא זה הים גדול ורחב ידים, אמר יש בריות גדילות בים, ויש בריות גדילות ביבשה, אם עולות אלו שבים אל היבשה, ואלו שביבשה לים מתות, מקום חיותן של אלו, מיתתן של אלו, הוי מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית, ע"כ.

וכתיב (יונה א, טו-ב, יא) וישאו את יונה ויטלוהו אל הים וכו', ויתפלל יונה אל ה' אלהיו ממעי הדגה, ויאמר קראתי מצרה לי אל ה' ויענני מבטן שאול שועתי שמעת קולי וכו', אפפוני מים עד נפש תהום יסובבני וכו', ותעל משחת חיי ה' אלהי וכו', ויאמר ה' דג ויקא את יונה אל היבשה. ותרגם יונתן בן עוזיאל, מבטן שאול שועתי שמעת קולי, מארעות תהומא בעיתי עבדתא בעותי. הרי הים נקרא שאול, תהום אל תהום קורא לקול צנוריק וכו'.

וכתיב ברישא דעניינא, ותתפלל חנה ותאמר וכו', ותרגם יונתן בן עוזיאל וצליאת חנה ברוח נבואה וכו'.

צדוקי האי דלא אכלוה משום דלא כפיין הוא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה [תרגום: אמר קיסר לר' תנחום, בוא ונהיה כולנו לעם אחד, אמרו לו אנו המהולים לא נוכל להיות כמותכם, אתם תימולו ותהיו כמונו, אמר לו טוב אמרת, אך כל המנצח למלך נזרק למקום חיות רעות, וזרקוהו לשם ולא אכלוהו, אמר אחד צדוקי לקיסר, לא אכלוהו משום שאינם רעבים, זרקו שם את הצדוקי ואכלוהו], ע"כ. פירש רש"י דזכי למלכא, נוצחו ומשתיקו בדבריו ומביישו. לשדיוה לביבר, מקום חיות רעות של מלכות, ע"כ.

ואיתא בעבודה זרה (דף י:), (עובדיה א, יח) לא יהיה שריד לבית עשו, יכול לכל, ת"ל לבית עשו, בעושה מעשה עשו, א"ל והכתיב (יחזקאל לב, כט) שמה אדום מלכיה וכל נשיאיה וכו', א"ל מלכיה ולא כל מלכיה, כל נשיאיה ולא כל שריה, מלכיה ולא כל מלכיה פרט לאנטונינוס בן אסורוס, כל נשיאיה ולא כל שריה פרט לקטיעה בר שלום, מאי היא, דההוא קיסרא דהוה סני ליהודאי אמר להו לחשיבי דמלכותא מי שעלתה לו נימא ברגלו יקטענה ויחיה או יניחנה ויצטער, א"ל יקטענה ויחיה, א"ל קטיעה בר שלום חדא דלא יכלת להו לכולהו וכו'. פירש רש"י שמה אדום, בגיהנם משתעי קרא, ע"כ. הא למדת דכל מלכי ונשיאי אדום כולם מחוייבים לירד לגיהנם חוץ מאנטונינוס וקטיעה בר שלום.

זהו שאמר דוד המלך ע"ה ברוח הקודש, רבות רעות צדיק, כגון ר' תנחום בההוא עובדא דקיסר שהקיפוהו רעות רבות מכל צד אם ינצח אם לא ינצח, אם ינצח הוא לאותו קיסר בתשובתו הלא דינא דמלכותא הוא כל דזכי למלכא לשדיוה לביבר, ואם לא ינצח הלא יהיו אונסים את ישראל להיות עמהם לעם אחד כנ"ל, זהו רבות רעות צדיק, אבל ומכולם יצילנו ה' דהיינו ינצח הוא לאותו קיסר ולא יהא ניזוק באותו ביבר, זהו שומר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה ע"י אותן חיות רעות שבאותו ביבר, כדאמרינן שדיוה לביבר ולא אכלוה כנ"ל, ועוד תמותת רשע רעה דהיינו אותו צדוקי דאמר האי דלא אכלוה משום דלא כפיין הוא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה כנ"ל, זהו תמותת רשע אותה רעה עצמה דאמר האי דלא אכלוה משום דלא כפיין הוא, היא תמותת אותו, דהא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה, ועוד ושונאי צדיק כגון אותו קיסרא ושריו דהוה סני ליהודאי שנקראו עם צדיקים כמ"ש (ישעיה ס, כא) ועמך כולם צדיקים וכו', יאשמו דהיינו יתחייבו לירד לגיהנם כמ"ש שמה אדום מלכיה וכל נשיאיה וכו' כנ"ל, ודו"ק.

מתוך ספר זהב שבא.

זהב משלי

בְּרַפְתְּ ה' הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא יוֹסֵף עֲצָב עִמָּה. [י, כב].

יש לדקדק אומרו ולא יוסף עצב עמה, היאך יעלה על דעת אדם לומר שיהא עצב עמה, עד שהוצרך לומר ולא יוסף עצב עמה.

ולענ"ד יבואר הענין ע"פ אומרם ז"ל בתענית (דף טו.) אמר ר' יוחנן, מאי דכתיב (דברים יז, כב) עשר תעשר, עשר בשביל שתתעשר וכו', א"ל מנא לך, א"ל זיל נסי, א"ל ומי שרי לנסויי להקב"ה, והכתיב (שם ו, טז) לא תנסו את ה'. א"ל הכי אמר ר' הושעיא, חוץ מזו, שנאמר (מלאכי ג, י) הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די וכו', ע"כ.

ספר קרית חנה דוד ב"כ
לרבי דוד כהן סקלי זצוק"ל
 מדבדו וזאהראן
לתרומות: קרן מורשת ספרד והמזרח ע"ר
 בנק הפועלים סניף 695 חן 480790

חשוב להדפסה
 התורם מעל 150 ₪ יקבל 2 הכרכים מתנה

נכנס להדפסה ספר יהדות המגרב
 רפאל בן שמחון
 מסורת ומנהגים במחזור השנה
 ספר זה ישלח למנויים במתנה

נכנס להדפסה ספר טובת מראה
 רבי רפאל אוחנא (סוף המאה ה-19)
 בשבחי עיר הקודש טבריה וחכמיה
 ובפרט רבי מאיר בעל הנס
 ספר זה ישלח למנויים במתנה

דבר אגדה

א"ר יהודה אמר רב גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, דכתיב ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וכו'. [שבת קכז.]

כתב רש"י, אל נא תעבור, והניחו והלך לקבל האורחים ע"כ.

והקשו המפרשים ז"ל, תינח אנחנו כולנו דלמדנו מאברהם אבינו ע"ה דגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, שהניח השכינה והלך להכניס אורחים, אלא אברהם גופיה מנא ידע דגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה.

ולענ"ד יש לומר ע"פ מ"ש רש"י בחומש על פסוק (בראשית יח, א) וירא אליו ה' וכו', אמר ר' חמא בר חנינא יום שלישי למילתו היה ובא הקב"ה ושאל בשלומו. והוא יושב, ישב כתיב, בקש לעמוד, אמר לו הקב"ה שב וכו' ע"כ, ואח"כ וישא עינו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם וכו'. ויש לדקדק היאך לפני השכינה בקש לעמוד וכו' ולא עמד בזריזות גדולה תכף כשראה השכינה, ולפני האורחים כתיב וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וכו' בזריזות וריצה גדולה.

ויש לומר דכשראה השכינה הרגיש בעצמו שעדיין הוא חולה ותש כחו מחמת המילה, ולכן בקש לחזק ולאמץ כחו לעמוד וכו', וכשראה האורחים אז הרגיש בעצמו שנתרפא לגמרי ונתחזק מאד, אז מזה דן בעצמו ואמר ודאי מאת ה' היתה זאת כדי להודיעו שגדולה הכנסת אורחים וכו' ודו"ק.

עוד הקשו המפרשים ז"ל במאמר הנזכר גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, מנא להו למימר דגדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני שכינה, דאי ממה שהניח אברהם השכינה ורץ לקראת האורחים, הרי בקש מהקב"ה על זאת אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך, דאל"כ לא היה מניח השכינה והולך לקראת האורחים, א"כ מנא לן דגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה.

ולענ"ד יש לומר דגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני השכינה דכתיב ויאמר אדני אם נא וכו', ותכף רץ לקראת האורחים, ולא המתין עד שיתן לו הקב"ה רשות על זה, דהא לא אמר לו כן תעשה ולא אעבור, כמו שאמרו לו המלאכים כן תעשה כאשר דברת, אלא תוך כדי דיבור אל נא תעבור וכו', רץ לקראת המלאכים, א"כ מזה מוכח דגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה ודו"ק.

מתוך ספר כף אחת.

זהו שאמרה חנה ברוח הקודש ה' ממית ומחיה, ואם תאמר מאן מוכח על זה כי ה' ממית ומחיה, לזה אמרה מוריד שאול וכו', כלומר מוריד יונה שהוא מן הבריות הגדילות ביבשה, אל שאול דהיינו תהום הים, כמ"ש אפפוני מים עד נפש תהום יסוכבני וכו', שהוא מקום מיתתן של הבריות בני היבשה יורדי הים כנ"ל. ואפילו הכי ויעל יונה חי מן הים שאול תחתית, אל היבשה, כמ"ש ותעל משחת חיי ה' אלהי וכו', וכמ"ש ויאמר ה' לדג ויקא את יונה אל היבשה כנ"ל ודו"ק.

מתוך ספר זהב שבא.

דבר הלכה

אין שואלים בשלום אשה כלל אפילו ע"י שליח, ואפילו ע"י בעלה אסור לשלוח לה דברי שלומים, אבל מותר לשאול לבעלה איך שלומה. [שו"ע אבה"ע סימן כ"א סעיף ו']

כתב הרב פתחי תשובה (ס"ק ד), אפילו ע"י שליח. וצריך עיון, גבי אלישע שאמר לגיחזי (מלכים ב' ד, כו) עתה רוץ נא לקראתה ואמור לה השלום לך וכו', ע"כ.

ולענ"ד י"ל, דהנה כתב הרב ט"ז (ס"ק א), אבל מותר לשאול לבעלה איך שלומה. כתב רש"ל, ולפ"ז נהגו היתר באגרת שלומים שלנו לומר בשלום האשה, ואעפ"כ נהגו להחמיר שלא להזכירה בשמה וכו'. ונראה לי, דכל זה הוא מצד שמראה אהבה בדרישת שלום, אבל אם יש צורך, כגון שלא היתה בקו הבריאות או כיוצא בזה, מותר לכתוב תודיעני משלום אשתך, ע"כ.

ובענין השונמית יש צורך גדול, כמ"ש (מלכים ב' ד, כג) ויאמר מדוע את הולכת אליו היום לא חודש ולא שבת וגו', ותלך ותבוא אל איש האלהים אל הר הכרמל, ויהי כראות איש האלהים אותה מנגד ויאמר אל גיחזי נערו הנה השונמית הלז, עתה רוץ נא לקראתה ואמור לה השלום לך השלום לאישך השלום לילד וגו'. וכתב המלבים ז"ל, מדוע את הולכת אליו היום לא חודש ולא שבת, כי בראש חודש ושבת היתה רגילה לקבל פניו. הנה השונמית הלז, שהוא דבר תמוה למה באה שלא באה בזמן הראוי. לכן רוץ נא לקראתה, כי בודאי חסר לה איזה דבר לה או לבעלה או לילד, לזה אמר השלום לך וגו', ע"כ.

א"כ כיון שענין ביאתה באותה שעה היה תמוה בעיניו וחשב מחשבות שאין הדבר טוב, כי בודאי חסר לה איזה דבר, או אירע לה איזה דבר רע, ויש ענין צורך בדבר, לכן אמר לו לגיחזי אמור לה השלום לך וכו'. כן נראה לי.

מתוך ספר מליץ טוב.

הצטרף וקבל

חבר !!!

מזמינים אותך להיות שותף לעשיה הברוכה של

"הספריה הספרדית"

במשך 35 שנות קיומנו הוצאנו לאור מאות ספרים של רבותינו חכמי מרוקו. ע"י הצטרפותך לחוג המנויים שלנו והשותפים במפעלינו נוכל להמשיך לגלות את גדולתה ותפארתה של יהדות זו.

מתנת הצטרפות. *
 6 ספרים (מינימום) בשנה. *
 4 גליונות של הרבעון 'אור המערב'. *
 שמכם מופיע בספרים למזכרת נצח. *
ומעל הכל - 15% הנחה על רוב הספרים בחנות. *
בתרומה חודשית בהוראת קבע / כרטיס אשראי

צלצל עוד היום:
02-5372265